

Izvorna jezična inačica ove stranice [fr](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

engleski

Sljedeći jezici već su prevedeni.

Swipe to change

Razvod braka i zakonska rastava

Francuska

1 Koji su uvjeti za dobivanje razvoda?

Postoje četiri slučaja razvoda braka:

- sporazumni razvod braka,
- razvod braka prihvaćanjem načela raspada braka ili prihvaćeni razvod braka,
- razvod braka zbog trajno poremećenih bračnih odnosa,
- razvod braka na osnovi krivnje.

2 Koji su razlozi razvoda?

Sporazumni razvod braka bračni drugovi mogu zahtijevati kada se usuglase o načelu raskida braka i svih njegovih posljedica. U tom slučaju ne moraju navesti razlog razvoda braka, ali moraju sudu podnijeti prijedlog sporazuma kojim se uređuju posljedice razvoda braka kako bi ga sud potvrdio. Sud odbija potvrditi sporazum samo u slučajevima u kojima nisu dovoljno zaštićeni interesi djece ili jednog od bračnih drugova.

Prihvaćeni razvod braka može zahtijevati jedan od bračnih drugova, a prihvatiti ga može drugi bračni drug ili ga mogu zahtijevati oba bračna druga. Za razliku od sporazumnog razvoda braka, bračni drugovi prihvaćaju načelo raskida braka, ali se ne uspijevaju sporazumjeti o njegovim posljedicama. Stoga je dužnost suda da uredi posljedice razvoda braka.

Razvod braka zbog trajno poremećenih bračnih odnosa može zahtijevati jedan bračni drug ako su od prestanka bračne zajednice do datuma pokretanja postupka za razvod braka protekle dvije godine, čime se pretpostavlja da nema zajedničkog stanovanja i da bračni drugovi žele raskid braka.

Razvod braka na osnovi krivnje može zahtijevati jedan od bračnih drugova zbog djela koja se mogu staviti na teret drugome kada ta djela predstavljaju ozbiljnu ili opetovanu povredu bračnih dužnosti i obveza te održavanje zajedničkog života čine nepodnošljivim.

3 Koje su pravne posljedice razvoda s obzirom na:

3.1 osobne odnose između supružnika (npr. prezime)

Obveze vjernosti, zajedničkog života i pomoći prestaju kada sudska odluka kojom je brak razveden postane pravomoćna, to jest kada se više ne može izjaviti žalba.

Oba su bračna druga nakon toga slobodna sklopiti novi brak.

Nakon razvoda braka bračni drugovi gube pravo na upotrebu prezimena bračnog druga. Međutim, jedan bračni drug može zadržati prezime drugog bračnog druga uz njegov pristanak ili uz suglasnost suda ako obrazloži da je to od posebnog interesa za njega ili djecu.

3.2 podjelu imovine supružnika

S razvodom braka dolazi do prestanka imovinskih odnosa bračnih drugova i, prema potrebi, diobe imovine.

Razvod braka ne utječe na imovinske pogodnosti bračnih drugova, koje proizvode učinke tijekom braka, i na darovanje postojeće imovine. S druge strane, dovodi do automatskog opoziva imovinskih pogodnosti bračnih drugova koje proizvode učinak na prestanak imovinskih odnosa bračnih drugova, smrt jednog od bračnih drugova ili raspolaganje imovinom nakon smrti.

U slučaju sporazumnog razvoda braka, bračni drugovi dužni su se sporazumjeti o diobi bračne stečevine, što je uvjet za izricanje presude o razvodu braka. U drugim postupcima razvoda braka bračni drugovi mogu se sporazumjeti o diobi prije odluke o razvodu braka, ali to nisu obvezni učiniti. U tom se slučaju dioba provodi nakon razvoda braka.

3.3 maloljetnu djecu supružnika

Razvod braka nema nikakvog posebnog utjecaja na pravila o izvršavanju roditeljske skrbi koju, u načelu, zajednički ostvaruju oba roditelja. Međutim, sud može odlučiti povjeriti izvršavanje roditeljske skrbi jednome od roditelja ako je to u interesu djeteta.

Oba roditelja moraju i dalje doprinositi uzdržavanju i odgoju djeteta. Taj doprinos za uzdržavanje isplaćuje jedan roditelj drugome ili se može ostvarivati, u cijelosti ili djelomično, izravnim pokrivanjem troškova nastalih u korist djeteta. Naposljetku, može se ostvarivati i u obliku prava na upotrebu i stanovanje.

3.4 obvezu plaćanja naknade za uzdržavanje drugom supružniku?

NB: Uzdržavanje koje je jedan od bračnih drugova dužan davati drugome predstavlja privremenu mjeru, to jest određuje se samo prije izricanja presude o razvodu braka. Nakon izricanja presude o razvodu braka, jedan bračni drug od drugoga može zahtijevati samo isplatu kompenzacijske naknade (*prestation compensatoire*) ili isplatu odštete.

Svrha je kompenzacijske naknade nadoknaditi razlike do kojih je zbog razvrnuća braka došlo u uvjetima u kojima žive bračni drugovi. Njezin iznos utvrđuje sud ovisno o primanjima i potrebama bračnih drugova. Isplaćuje se, u načelu, jednokratno i u paušalnom iznosu:

isplatom novčanog iznosa za koji se može odrediti način plaćanja,

dodjelom imovine u posjed ili dodjelom privremenog ili doživotnog prava na upotrebu, stanovanje ili uživanje.

Iznimno, kompenzacijska naknada može se odrediti u obliku doživotne rente koja se može smanjiti u slučaju promjena u prihodima ili potrebama bračnih drugova.

Može se odrediti odšteta jednom bračnom drugu ako je razvod braka za njega imao posebno teške posljedice:

ako je taj bračni drug tuženik u postupku razvoda braka zbog trajno poremećenih bračnih odnosa, a da on sâm nije podnio zahtjev za razvod, ili

ako je presuda o razvodu braka donesena zbog isključive krivnje drugog bračnog druga.

(vidjeti „Tražbine po osnovi uzdržavanja - Francuska”)

4 Što pravni pojam „zakonska rastava” znači u praksi?

Zakonska rastava je rastava sudskim putem kojom prestaju određene bračne obveze, kao što je obveza zajedničkog stanovanja bračnih drugova, a da se pritom ne raskidaju bračne veze. Stoga nije moguće ponovno sklapanje braka, a dužnost pružanja podrške ne prestaje.

5 Koji su uvjeti za zakonsku rastavu?

Slučajevi i postupak jednaki su kao kod razvoda braka.

U načelu, bračni drug protiv kojeg je podnesen zahtjev za zakonsku rastavu može podnijeti protuzahjev za razvod braka ili za zakonsku rastavu i obrnuto, bračni drug protiv kojeg je podnesen zahtjev za razvod braka može podnijeti zahtjev za razvod braka ili za zakonsku rastavu.

U slučaju zahtjeva za razvod braka zbog trajno poremećenih bračnih odnosa, nije dopušten protuzahjev za zakonsku rastavu, moguć je samo zahtjev za razvod braka.

Kada sud mora istodobno odlučivati o zahtjevu za razvod braka i o zahtjevu za zakonsku rastavu, najprije ispituje zahtjev za razvod braka. Samo ako ne prihvati potonji zahtjev, ispituje zahtjev za zakonsku rastavu. Ako se oba zahtjeva temelje na krivnji, sud ih ispituje istodobno i ako ih prihvati, donosi presudu o razvodu braka zbog podijeljene krivnje.

6 Koje su pravne posljedice zakonske rastave?

Učinci zakonske rastave

Zakonskom rastavom prestaje obveza zajedničkog stanovanja, ali obveza pružanja pomoći, obveze vjernosti i podrške ne prestaju. Nadalje, osim u slučaju drugačije sudske odluke, žena može zadržati prezime bračnog druga. Na temelju obveze pružanja podrške jednom bračnom drugu može se odrediti plaćanje uzdržavanja drugom bračnom drugu s obzirom na njegovo stanje potreba. Iznos uzdržavanja utvrđuje se bez obzira na krivnju bračnih drugova, osim ako je bračni drug uzdržavana osoba teško povrijedio svoje obveze tijekom trajanja braka. Plaćanje uzdržavanja može se zamijeniti jednokratnim novčanim iznosom ako je to moguće s obzirom na imovinu bračnog druga obveznika uzdržavanja.

U pogledu imovine, presudom dolazi do prestanka imovinskih odnosa bračnih drugova i do diobe bračne stečevine, kao i kod razvoda. Nad bračnim drugovima provodi se dioba imovine.

U slučaju smrti jednog od bračnih drugova, prava nasljeđivanja drugog bračnog druga ostaju nepromijenjena i on ostvaruje prava u skladu sa zakonskim odredbama koje se odnose na nadživjelog bračnog druga. Međutim, u slučaju sporazumne zakonske rastave bračni se drugovi mogu u sporazumu odrediti prava nasljeđivanja.

Konverzija zakonske rastave u razvod

Na zahtjev jednog od bračnih drugova može se provesti automatska konverzija presude o zakonskoj rastavi u presudu o razvodu braka ako je zakonska rastava trajala dvije godine. Sud tada donosi presudu o razvodu braka i odlučuje o njegovim posljedicama. Razlog zakonske rastave postaje razlogom razvoda braka. Pripisana krivnja ne može se izmijeniti.

U svim slučajevima zakonske rastave moguća je konverzija u sporazumni razvod braka, na zahtjev obaju bračnih drugova. Međutim, u slučaju sporazumne zakonske rastave moguća je konverzija samo u sporazumni razvod.

7 Što izraz „poništenje braka” znači u praksi?

Poništenjem braka, za koji je potrebna presuda, retroaktivno se brišu svi učinci braka kao da on nikad nije ni postojao.

Razlikuje se od razvoda braka ili od zakonske rastave koji proizvode učinke samo u budućnosti.

8 Koji su uvjeti za poništenje braka?

Razlozi za poništenje braka razlikuju se ovisno o tome je li riječ o relativnoj ništavosti (u slučaju obezvrijeđenja pristanka ili nepostojanja odobrenja osoba koje su trebale odobriti brak) ili o apsolutnoj ništavosti (kojom se sankcionira neispunjenje nekog od uvjeta javnog poretka).

Relativna ništavost

Moguća su tri slučaja:

zabluda o osobi ili o osnovnim osobinama osobe, prisila,

nepostojanje odobrenja osoba čije je odobrenje bilo potrebno.

Zahtjev za poništenje braka mogu podnijeti samo određene osobe: bračni drug čiji je pristanak obezvrijeđen ili koji je bio lišen poslovne sposobnosti u trenutku sklapanja braka i osobe koje su trebale dati pristanak za brak ili državno odvjetništvo.

Zahtjev za poništenje dopušten je samo u roku od pet godina od dana sklapanja braka ili od dana kada je bračni drug stekao potpunu slobodu ili od dana kada je saznao za počinjenu pogrešku.

Apsolutna ništavost

Potpun nedostatak pristanka, brak sklopljen prije zakonom propisane dobi, bigamija, incest, odsutnost jednog od bračnih drugova tijekom sklapanja braka, nenadležnost matičara i tajno sklapanje braka.

Zahtjev može podnijeti bilo koja osoba koja ima pravni interes ili državno odvjetništvo, u roku od trideset godina.

9 Koje su pravne posljedice poništenja braka?

Učinci su jednaki bez obzira na to je li riječ o relativnoj ili apsolutnoj ništavosti.

I osobni i imovinski učinci braka brišu se jer se smatra da bračni odnosi nikad nisu ni postojali. Na primjer, ako jedan od bračnih drugova umre, uslijed poništenja braka drugi bračni drug ne ostvaruje nikakvo pravo nasljeđivanja.

Međutim, to se načelo može ublažiti kada su jedan ili oba bračna druga postupali u dobroj vjeri u vrijeme sklapanja braka. U tom slučaju „putativan” brak ostaje ništav, ali se dalje postupa kao da je jednostavno razveden. Stoga ostaju na snazi svi građanski, osobni ili financijski učinci nastali prije presude o poništenju braka.

Kada je riječ o djeci, poništenje braka njihovih roditelja nema nikakvog pravnog učinka i njihov se položaj uređuje kao i u slučaju razvoda braka.

10 Postoje li načini alternativnog izvansudskog rješavanja pitanja povezanih s razvodom bez obraćanja sudu?

Razvod braka i njegove posljedice moraju se urediti sudskom presudom.

Međutim, sud tijekom postupka razvoda braka obvezno provodi mirenje, osim u slučaju sporazumnog razvoda braka. Sud može predložiti posredovanje.

Posredovanje se povjerava fizičkoj osobi ili udruzi kako bi se saslušale stranke, kako bi se suočile sa svojim stajalištima i kako bi im se pomoglo da pronađu rješenje spora.

Nakon posredovanja stranke koje su se uspjele sporazumjeti mogu svoj sporazum dostaviti sudu da ga potvrdi.

11 Gdje trebam podnijeti zahtjev (molbu) za razvod/zakonsku rastavu/poništenje braka? Koje formalnosti treba poštovati i koje dokumente moram priložiti zahtjevu?

Podnošenje zahtjeva

Zahtjev za razvod braka ili zakonsku rastavu

Zahtjev se podnosi posredstvom odvjetnika u pisarnici regionalnog suda (*tribunal de grande instance*).

Mjesno je nadležan:

sud u mjestu prebivališta obitelji,

sud u mjestu prebivališta bračnog druga s kojim žive maloljetna djeca ako bračni drugovi žive odvojeno, a zajednički izvršavaju roditeljsku skrb, sud u mjestu prebivališta roditelja koji jedini izvršava roditeljsku skrb ako bračni drugovi žive odvojeno, u ostalim slučajevima, nadležan je sud u mjestu prebivališta bračnog druga koji nije podnio zahtjev, u slučaju zajedničkog zahtjeva, nadležan je sud u mjestu prebivališta jednog od bračnih drugova, prema njihovu odabiru.

Zahtjev za poništenje

Zahtjev za poništenje braka podnosi se regionalnom sudu u mjestu prebivališta tuženika. Dostavlja ga sudski izvršitelj u obliku sudskog poziva.

Potrebni dokumenti

Zahtjev za razvod braka ili zakonsku rastavu

U svim slučajevima razvoda braka, bračni drugovi moraju dostaviti sve potrebne identifikacijske podatke, podatke o zdravstvenom osiguranju i podatke o službama i tijelima preko kojih ostvaruju naknade, potpore ili bilo kakve druge pogodnosti.

Ako se pred sudom zahtijeva kompenzacijska naknada, bračni drugovi moraju dostaviti službenu izjavu kojom se potvrđuje točnost njihovih primanja, novčanih sredstava, imovine i životnih uvjeta.

U slučaju sporazumnog razvoda braka, u zahtjevu se ne moraju navesti razlozi razvoda braka, ali potrebno je priložiti sporazum s datumom i potpisima bračnih drugova i njihovog (njihovih) odvjetnika, kojim se u potpunosti uređuju učinci razvoda braka i koji, ako je potrebno, uključuje sporazum o diobi bračne stečevine.

U ostalim slučajevima u zahtjevu se ne navodi ni pravna osnova ni razlozi razvoda braka, ali ako je potrebno, treba sadržavati zahtjeve za određivanje privremenih mjera.

Zahtjev za poništenje

Nisu potrebni nikakvi posebni dokumenti.

12 Mogu li dobiti pravnu pomoć za pokrivanje troškova postupka?

Ovisno o financijskom stanju, može se dobiti djelomična ili puna pravna pomoć (vidjeti „Pravna pomoć - Francuska”).

13 Je li moguće uložiti žalbu na odluku povezanu s razvodom/zakonskom rastavom/poništenjem braka?

Postoji mogućnost ulaganja uobičajenih pravnih lijekova protiv tih odluka.

14 Što treba učiniti kako bi se u ovoj državi članici priznala odluka o razvodu/zakonskoj rastavi/poništenju braka koju je izdao sud u drugoj državi članici?

Odluke donesene u području razvoda braka priznaju se automatski bez pokretanja posebnog postupka.

15 Kojem se sudu moram obratiti kako bih se usprotivio priznavanju odluke o razvodu/zakonskoj rastavi/poništenju braka koju je izdao sud u drugoj državi članici? Koji se postupak primjenjuje u takvim slučajevima?

Kako bi se spriječilo priznavanje takve odluke, može se pokrenuti postupak za pobijanje njezinih učinaka (*action en inopposabilité*) pred regionalnim sudom. Odluka o pobijanju učinaka omogućuje osporavanje kasnijeg zahtjeva za egzekvaturu koji podnosi druga stranka (to jest zahtjeva da se odluka iz neke druge države proglašuje izvršnom u Francuskoj) (u obrnutom slučaju, odbacivanje te odluke istovrijedno je egzekvaturi).

Postupak je jednak postupku egzekvature.

16 Koje zakonodavstvo u vezi s razvodom sud primjenjuje u postupcima između supružnika koji ne žive u ovoj državi članici ili su različitih nacionalnosti?

U skladu s odredbama Uredbe (EU) br. 1259/2010 od 20. prosinca 2010. o provedbi pojačane suradnje u području prava primjenljivog na razvod braka i zakonsku rastavu, bračni drugovi odabiru pravo primjenljivo na razvod braka ili na zakonsku rastavu.

U nedostatku takvog odabira, razvod braka i zakonska rastava podliježu:

pravu države u kojoj bračni drugovi imaju uobičajeno boravište u trenutku pokretanja postupka pred sudom ili, ako to nije moguće,

pravu države u kojoj su bračni drugovi imali zadnje zajedničko boravište, pod uvjetom da to boravište nije objavljeno više od 1 godine prije pokretanja

postupka pred sudom te da jedan bračni drugi i dalje ima boravište u toj državi u trenutku pokretanja postupka pred sudom ili, ako to nije moguće,

pravu države čiji su oba bračna druga državljani u trenutku pokretanja postupka pred sudom ili, ako to nije moguće,

pravu države u kojoj je pokrenut postupak.

Međutim, ako se zahtjev odnosi na konverziju zakonske rastave u razvod braka, pravo primjenljivo na razvod primjenjuje se i na zakonsku rastavu, osim ako bračni drugovi ne odaberu drukčije.

Ostale poveznice

[Web-mjesto Ministarstva pravosuđa](#)

[Web-mjesto Legifrance](#)

Posljednji put ažurirano: 30/11/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevođe je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.